

СССР ШАРАТЎЗБЕКИСТОН

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21-ИЮНДАН
ЧИКА БОШЛАГАН ● 27 март 1969 йил, найшанба ● № 73 (14.236) ● Баҳоси 2 тийин.

ШУ КУННИНГ ЖАНГОВАР ВАЗИФАЛАРИ:

● Сўғориш тармоқлари, коллктор ва
зовурларни тезроқ тартибга келтирай-
лик ● Шўр ювиш ва яхоб беришни
барвақт тугаллайлик ● Баҳорги дон ва
бедани яқин кунлар ичида экиб олинг
● Ерни экишга сифатли тайёрланг.

КОММУНИСТНИНГ ШАХСИЙ НАМУНАСИ

— Коммунист деган ном зимма-
мизга кўп ишларни юқайди,— де-
ган эди КПСС Марказий Комите-
тининг бош секретари Л. И. Бреж-
нев Улуғ Октябрнинг эллик
йиллиги ҳақида қилган докла-
да. — Коммунистларда битта
имтиёздан бошқа ҳеч қандай
имтиёз йўқ. Бу имтиёз шуки,
улар ўзларининг куч ва ғайратла-
рини умумий ишга бошқалардан
кўра кўпроқ сарфлашлари, бу иш-
нинг тантанаси учун бошқалардан
кўра яхшироқ курашшлари ва
меҳнат қилишлари керак. Комму-
нистларнинг битта ҳуқуқлари йўқ.
Бу ҳуқуқ шуки, улар хамма
олинган сафда бўлишлари, хам-
ша энг қийин жойда бўлишлари
керак.

Дарҳақиқат, Ленин партияси-
нинг аъзолари, халқимизнинг ас-
фаралари бўлган коммунистлар
ишда ва меҳнатда, шахсий тур-
мушда — иқтисодий ҳаётнинг ҳам-
ма соҳаларида жамиятимизнинг
иборат, этук ва энг оғли киши-
лари сифатида танланганлар. Ко-
мунистларнинг олий қисми
Оймуҳон Қазимованинг бу бора-
даги ҳаёт йўли барчага намуна
бўларлиқдир. Олий тарбияни ас-
но бошлиғи, ҳозир эса Автоном
республикадаги йиллик бир ҳува-
лининг моҳир ташкилотчисига
бўлган йўли босиб ўтди. Бундай
мартабига у коммунистга хос ғай-
рат ва шижоат намуналарини кў-
рсатиши, хаммаи янгиллиқ ва тех-
ника иқтисодиёти сифатида қийин-
чиликларга дадил боқиб билан
эришди.

Тошкент тўқимачилик машина-
созлиги заводи муҳри билан чиқа-
ртган машиналар дучининг етти
инчидаги мамлакатларда хуш-
нудли билан қабул қилиб оли-
моқда. Бунинг боиси нимада? Ўз
сафда салкам 700 коммунист
бирлаштирган завод партия таш-
килотининг ҳар бир коммунист
корхона марказининг шухрати
учун юксак масъулият ҳиссини
синабди олганлиқидир. Шунинг
учун ҳам ушбу корхона махсус
мажлис бозорда нақон, заводнинг
бир қанча маҳсулатлари халқро
яшашларида энг юқори баҳолан-
моқда.

Корхонанинг тиниб-тинчимас
коммунистлари партия комитети-
нинг ва кўн партия эволюция-
нинг топириги беришини кўтиб
ўтирмай, ишлаб чиқариш жара-
яларини таномиллаштириш, ко-
ллектив ўртасида сиёсий-тарбиявий
ишларни муайянлаш, аш ишчи-
ларини кеска гвардиянинг жанго-
вар меҳнат аъзалари руҳида
тарбиялаш, партияга қабул қил-
маётган ҳар бир кишида чинкам
ғавий жангчи фазилятларини
шакллантиришга доир қимматли
таълим ва мулоҳазаларини дадил
ўртага ташламоқдалар. Бу ўринда
Социалистик Меҳнат Қаҳрамони
коммунист Н. И. Орловнинг бир
ташаббусини эслатиб ўтиш ўзин-
ли бўлур эди. У партия аъзоли-
нинг КПСС Уставига белгилан-
беришдан бундан амалга оширишда
республика матбуотда ўз муло-
ҳазалари билан чиқди. Мақола
бошида ташкилотлар татори кор-
хонанинг ўзига ҳам йил муқоимла
қилинди. Ўз ва партия гуруҳла-
рида ўзлашган партия умумий
йилликларидо коммунист деган
юксак номини хаммаи покнза ту-
туш ҳақида амалий ва принципа-
ла мулоҳазалар юритилди. Юксак
бунинг энгил-ели қараётган ай-
рим кишилар қаттиқ оғохлан-
рилди.

ПАРТИЯ АЪЗОЛАРИ.— ДЕБ УҚ-
ТИРАДИ В. И. ЛЕНИН.— МЕХНАТ
ИНИЗОМИ ВА ҒАЙРАТ БОБИДА
ХАММАВАҚТ ОДИНДА ЮРИШЛА-
РИ КЕРАК. Ягона мақсад — ком-
мунизм куриш, ягона ғоя—маркс-
изм-ленинизм асосида ихтиёрли
равишда уюшган ва ўзининг тақ-
дирини ана шу идеалларни рўйга
чиқаришга бағишлаган кишилар—
оташқабл коммунистлар ҳар соҳа-
да замонамизнинг етук кишилари
сифатида ўрнэк кўрсатишга ин-
тиломодалар.

Ана шу интилиш, активлик ва
иждоорлик заминидо янгил-янги
ватанпарварлик ҳаракатлари, ажи-
б-ташаббуслар тугилмоқдани,
булар жамиятимизнинг илгарилан
боришини белгилоччи мезондир.
Партиянинг кенг омманинг фикр
ва тўғусини ифодаловчи бундай
ташаббусларни хаммаи қўллаб-
қувватламоқда ва илгор тақриба-
лар хамма коллективларнинг му-
либ бўлиб қолши учун бутун ко-
рхоналарни кўрмоқда.

Ишма учун партия ҳар бир ко-
мунистдан шахсий намуна, иборат
кўрсатишлар талаб қилади. Шу-
нинг учунини, омманнинг аванидир
бўлган коммунистлар— ҳар бир
кишида шахсий намуна кўрсатса,
бу билан бошқалар кўз ўнгидо пар-
тия ташкилотининг обрўйи ошадн,
омма билан алоқаси мустақимла-
мади. Бордин-ю, партия аъзолари
эри бериб ташвиқ қилаверсалар-у,
амалда унга риол қилмасалар,
бундай кишиларнинг сўзига ҳеч
ким ишонмайди, омма эса маҳма-
дада деб атайди. Демак, комму-
нистлар омманнинг етанчилири де-
ган юксак номини оғлаш учун шах-
сан намуна кўрсатишлари, сўз ва
иш билан рағбатлантиришлари
даркор.

Афсуски, коммунистларнинг
авангардлик ролини кучайтириш-
га хамма ерда ҳам тегишчанча эъ-
тибор берилапти, деб айтганли-
миз. Шундай бошлангич партия
ташкилотлари ва район партия ко-
митетлари ҳам борики, уларнинг
секретарлари, айрим бора аъзо-
лари нуқул ҳувалик ва маъмури-
ятчилик ишларига «шўнгиб не-
тиб», сиёсий-оммавий ва тарбия-
вий ишларга «вақт тополмайди-
лар, фақат планларнинг баъзари-
лигинигина ўйлаб, унинг бевоси-
та иншоари — коллектив ва
коммунистлар эрсида ишлашни
унутиб қўйдилар.

Гиндуван район партия комите-
тининг собиқ биринчи секретари
Турсун Шарипов худди шундай
раҳбарлар тоғфасидан чиқиб қол-
ди. Районда у шундай ваэнт
вумудга келтириб қўйдики, комму-
нистлар, тақрибани деҳқонлар ва
мустақимлар бирор-бир фойдалн
таклиф ёни ташаббус билан рай-
он секретариатини қабулга ки-
ришга ботиномай қолдилар. Шун-
дай ваэнтда коммунистлар қан-
дай қилиб шахсий намуна ва
ташаббус кўрсатса олсин!

Коммунистлар ва партиячилар
нинг ҳувалик ва коллектив фа-
олиятини ахишлагга доир ўз фикр
ва мулоҳазаларини бемало изҳор
эта олишлари учун хамма жойда
бутун шарт-шароит тугдириб бе-
рилиши зарур. Юқори партия, со-
вет ва бошқа мамоотчилик ташки-
лотлари ҳар бир колхоз ва сов-
хозда, куришлар ва транспорт та-
шилотида, ҳар бир муассасада
коммунистлар ва бутун меҳнат
аҳлининг ғайрат ва ташаббуси бу-
лоқдан жўш уриб туршини таъ-
минлаш учун гамхўрлик қилишлари
зарур.

А. Н. КОСИГИН ИРОҚ ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРИНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

СССР Министрлар Советининг
Раиси А. Н. Косигин Совет Ити-
фокида расмий визит билан меҳ-
мон бўлиб турган Ироқ Респу-
бликаси ташқи ишлар министри
Абдулкарим Абдулсаттор Аш-
Шайхлини 25 мартда Кремлда қа-
бул қилди.

Бўлиб ўтган суҳбат вақтида ҳар
икки дўстона давлатлар — Совет
Иттифоқи билан Ироқ ўртасида
ҳар тарафлама ҳамкорлиқнинг яна-
да ривожлантириш масалалари,
шунингдек ҳал қилиниши ҳар ик-
ки мамлакат халқларининг маъна-
ватларига, араб мамлакатларига
қарши Исроил агрессияси оқибат-
ларини тугатиш ва Яқин Шарқда
адолатли ҳамда мустақим тинч-
лик ўрнатиш ишига мувофиқ бў-
лув муҳим халқаро проблемалар
муҳокама қилинди. (ТАСС).

СУРАТДА: Маргилон ипак комби-
нати тўқув цехининг бригадир
Дилбар Қомилжонова. У бошқараёт-
ган коллектив дохил В. И. Ленин
туғилган кунининг 100 йиллиги ш-
рафига бошланган мусобақага қў-
шилди, смена топиричларини 125-
130 процент бақармоқда.

В. Скритининг фотоси.

ЧОРВАДОРЛИК—БАҲОДИРЛИК

ФОРИШЛИКЛАР ТАШАББУСИГА ҚўШИЛАМИЗ

Чорвадор на кечаси ва на
кундузи, на ёз ва на қиш ти-
нини биллади, сурув кетидан
юради, қўй ва молини боқадн,
уни семиртириш, тўғини қў-
лайтириш, омон сақлаш пайида
булади. Қисқа қилиб айтганда
чорвадорлик—баҳодирлик. Бу
касб ўз соҳибидан ғайрат бой
тажриба, юксак маҳоратинига
эмоса, балки қатъият, чидамли-
лик, қийинчиликларга киприн
қоқмай бардош беришни, жа-
нграма ёзда ҳам, қаҳратон
қишда ҳам яйлдода бўлишни,
табиатнинг баулинига қўйсн
қалқон қилишни талаб эта-
ди.

Гарчи иссиқ силчани кури-
тса ҳам ёзда қўй боқиб омон-
лик қилинади. Қиш хамма
вақт қишқинчи қилади. Қиш
қулилари дов-дараксиз, имо-
ратсиз яйлдода совуқ нағирли
хушкорулик қилади, кечалари
аёз булади. Чорвадор бунга
қўнқиб қолган.

Чорвадор ўз ҳаётидаги энг
масъулиятли давр бўлган қиш-
га ёзда ҳозирлик қўради, ме-
хашак жамғаради, баҳорга бо-
риб молини боқалади. Аммо
баҳорда кўпроқ соғлом насд
олиш учун қишловни муваффа-
қиятли ўтказиш, молининг ориқ-
лаб кетиши, касалланиши ёни
лобод бўлишига йўл қўймаслик
зарур. Бунга эришган чорва-
дорнинг моли қўнайверади.

Чорвадорларимиз ҳар қа-
чонгидек бу йил ҳам ўз фа-
олиятларининг ана шу асосий
қондасига, касбларининг бу
муҳим қонунига қатъий ама-
л қилдилар. Улар ақоли яшай-
диган пунктларда янларча
километр наридаги Қўнқизум
яйлловларида 84639 бош қора-
қўй қўйни зўр куч ва ғайрат
сарфлаб, мисли қўрилмаган

В. Скритининг фотоси.

чидам ва сабот-матонат билан
боқибши давом эттириллар.
Улар ўз касбининг моҳир уса-
таларинига эмас, балки бу ша-
рафли касбга меҳр қўйган, уни
жойда «севадиган чорвадорлар
одамлар. Қиш жуда қаттиқ
келганлигига, сон-саносиз қи-
нчиликлар юз берганлигига,
айрим ҳолларда тайёр ема-ха-
шани қўй боли қўйларга
тарқатиш қийин бўлганлигига
қирамай, чўпонларимиз юлш-
мади, ақинча уларнинг кучи-
га-куч, ғайратига-ғайрат қў-
шилди, қатъият, ошди, ҳар
бири чинакам баҳодирга айлан-
ди.

Албатта, Ўзбекистон партия
ва ҳукумати, область ва район
партия комитетлари кўрсатган
бебаҳо ёрдам, совхоз маъму-
рияти ва партия ташкилот
чорвадорлар ҳақида кун сайин
қилиб турган гамхўрлик улар-
га мадад бўлди, руҳини тетик-
лаштириб, ғайратини ва ғайра-
тинини оширди. Хувалимиз
коллективининг кун билан ёз
масъулият чорва моллар қиш-
ловига пухта тайёрларлик қў-
рилган. Мавқуд қўйлар ре-
монт қилинган, ўйлаб янги қў-
йларга қўрилган, 48220 тонна
дағал хашак жамғарилган ҳам-
да у форма ва отазлар қилин-
та ташиб, келтириб қўйилган
эди. Ана шу озуна қўйларга
фақат майдалан ёдриди. Бу,
ошунанинг нүшхура бўлмаси-
ни, унинг бараксан ошншида
натта роль ўйнади.

Бундан ташқари, натта ва
кичик ёшдан қўйларга ҳар
кунн ўрта ҳисобда 40 тонна е-
берилди. Қишнинг ниҳоятда
совуқ бўлиши муносабати би-
лақ давлат бу йил совхозга қў-
нмича равишда 900 тоннадан
энг эм берди.

Совхоздаги олтата фермада
160 чўпонлар бригадаси бор.
Ҳар бир бригада—сурувда бош
чўпон ва илгор ёрдамчисидан
иборат икки киши ишлайди.

Шароит мураккабланиши му-
носабати билан чўпонлар бри-
гадаларига ёрдамлашни учун
160 киши юборилди. Шундай
қилиб, қишда ҳар бир отарда 3
киши ишлади.

Маъмурият, партия, касаба
союз ва комсомол ташкилотла-
рининг, барча чорвадорларнинг
диққат-этибори қишловни му-
ваффақиятли ўтказишга қара-
тилди. Қўйларнинг нобод бў-
лишига, ориқлаб кетишига ёни
масалаларига йўл қўймаслик
учун барча зарур чоралар қў-
рилди. Қўй сонли зооветери-
нария ходимлари, партия ва
ишчилар комитетларининг
аъзолари, 184 коммунистнинг
хаммаси чўпонлар билан бирга
нафас олди, кези келганда су-
рувин боқибди.

Қишлоб бошлангичи олдида
ҳар бир фермадаги қўйлар
алоҳида текшириб қўрилди ва
касала чалинган, нимжон қўй-
лар махсус отазларга ақрати-
либ боқила бошлади. Ҳозир
ҳар бир фермада 1200-1500
қўйдан иборат биттадан ана
шундай отар бор. Бу қўйлар
алоҳида контролнинг остига
олинган. Уларга кўпроқ хашак
ва ем берилди, усти, ёни
иссиқ қўйларда боқилди.

Чорвадорларимизнинг асосий
этибори қўйлар сонининг на-
майиб кетишига, совлиқларнинг
бола ташлашига йўл қўймас-
лик, улардан кўпроқ соғлом
қўй олишга қаратилган. Улар

бу йил давлатга қўй ва сифат-
ли қорақўй тери топириш,
жунининг микдорини қўлайти-
риш, наслга қодирлигини
қўйлар сонини ошириш, даро-
мади ва соф фойдани салмоқ-
ли қилиш учун курашяптилар.
Бунга эришлса, ўзларининг
моддий манфаадорлигини янада
кучайди.

Бизда олинмаётган қўйлар
сони йил сайин ошиб борапти.
Агар 1967 йилда ҳар 100 бош
совлиқдан ўрта ҳисобда 105
тадан — ҳаммаси бўлиб 54974
қўй олинган бўлса, бултур
108,9 тадан—жамн 58962 та
қўй олинди. Чорвадорларимиз
форшликлар нздан бориб,
бу йил ҳар 100 бош совлиқдан
110 тадан—ҳаммаси бўлиб 60
мингта қўй олиш, наслга
пландига 19927 ўринга 25
минг қўй қолдириш, давлатга
35 мингта қорақўй тери ет-
казиб бериш, терининг намида 85
процентини, биринчи сорта
топириш, 246 тонна жуи,
6100 тонна гўшт еттиштириш,
қўйчиликдан 387 минг сўм
фойда қўриш мажбуриятини
олишти.

Ўтган йиллари энг юқори
кўрсаткичларга эришган Ё.
Узабоев ва Н. Қўшмуродов ў-
ртолар бошлиқ фермаларнинг
коллективлари ҳар 100 бош
совлиқдан 130 тадан, Ленин
ордени С. Қўшмуродов, Меҳ-
нат Қўнқиз Байроғи ва «Хў-
мат белгиси» орденли И.

ҚИШЛОҚ ХУВАЛИК АРТЕЛИ ЯНГИ УСТАВИ ЛОЙИХАСИНИ ИШЛАБ ЧИҚУВЧИ КОМИССИЯНИНГ МАЖЛИСИ

Қишлоқ хувалик артели янги
намуна уставининг лойиҳасини
ишлаб чиқариш ва колхозчилар
Бутуниттифон III съездида тайёр-
гарлик кўрувчи комиссиянинг 25
мартда мажлиси бўлиб ўтди.

Комиссия Устав лойиҳасини қа-
раб чиқди. Бу масала хусусида
ўртоқ Д. С. Полдинский ақборт
берди. Муҳокамада комиссия аъ-
золари — Владимир облаstdаги
«Большевик» колхозининг раиси
А. В. Горшков, Гомель облаstdа-
ги «КПСС XXII съезди» колхоз-
ининг раиси Н. П. Хованский,
Киев облаstdаги Жданов нолий
колхоз раиси А. Г. Бузницкий,
Литва ССРдаги Черняховский но-
лий колхоз раиси В. К. Адомави-
чюс, Молдавия ССРдаги «Вла-
ноу» колхозининг фахрий раиси
Б. В. Глушко, КПСС Қарақорда ул-
на комитетининг биринчи секре-
тари Г. С. Золотухин, қишлоқ
хувалик ва тайёрлов органлари
ишлари ҳақида хизматчилари
хаслаб союзи марказий комитети-
нинг раиси И. Ф. Шукратов, Кост-
рома облаstdаги «Октябрь XII
йиллиги» колхозининг раиси П. А.
Малинин, РСФСР қишлоқ хува-
лик министри Л. Я. Флорентьев,
Омлаот облаstdаги «Октябрь 40
йиллиги» колхозининг раиси Н. Н.
Головацкий, Одесса облаstdаги
«КПСС XXI съезди» колхозининг
раиси И. А. Посмитный, Қўнм
облаstdаги «Дружба народов»
колхозининг раиси И. А. Егудин,
Озарбайжон Компартияси Марна-
зий Комитетининг секретари Г. Х.
Казимов ўртоқлар қатнашдилар.
Мажлис охирида комиссия ра-
иси ўртоқ Л. И. Брежнев нутқи сў-
лади.

Комиссия янги намунади Устав-
нинг лойиҳасини маълумлади. Ус-
тав лойиҳаси яқин кунларда мат-
буотда эълон қилинади.

Н. В. ПОДГОРНИЙ ЖАЗОИРГА ЖўНАБ КЕТДИ

СССР Олий Совети Президиуми-
нинг Раиси Н. В. Подгорний Жа-
зоир Халқ Демократик Республи-
каси революцион кенгашининг
раиси, министрлар кенгашининг
раиси Хуари Бумиддиннинг та-
лифига биноан 26 мартда Мос-
квадан расмий визит билан Жа-
зоирга жўнаб кетди.

Внуково аэропортда Н. В. Под-
горний Г. И. Воронов, А. И.
Косигин, Д. С. Полдинский, Ю. В.
Андропов, В. Н. Пономарев ва
бошқа расмий кишилар кузатиб
қолдилар. (ТАСС).

Жаметов, Меҳнат Қўнқиз Бай-
роғи орденли Қ. Кендир-
боев, Меҳнат Қўнқиз Бай-
роғи орденли К. Жанвиев ўртоқ-
лар бошлиқ чўпонлар бригада-
лари эса 150-180 талаб қўй
олишни мўжизалашяпти.

Ҳозир совлиқлар қўнқизай
бошлади. Транспорт воситала-
ри ва ишчилар сафарбар эти-
либ, совлиқлар қўнқизайлади-
ган жойларга етарли миқдорда
ем-хашак ташиб келтирилди,
қўнқизайиш муваффақиятли
ўтказиш билан боғлиқ бўлган
барча тадбирлар амалда оши-
рилди.

Эндиликда чорвадорларимиз
қишловни муваффақиятли ўт-
казилар, дейиш мумкин. Қў-
нқизайиш кампаниясига пухта
тайёрларлик қўрилди ва уни
яқин кўрсаткичлар билан
яқунлаш учун хамма имкония-
ятлар мавқуд.

Ўзбекистон қишлоқ хувалик
илгөрлари қурултоида 1969
йил учун қабул қилинган ма-
буриятларни тула-туқин бақар-
иш, чорвачилликни янада ю-
ксалтириш учун курашга муно-
сиб ҳисса қўнишга ақд қил-
ган чорвадорларимиз қўйлар
туғини янада қўлайтириб ва
махсуддорлигини ошириб, улуғ
дохил В. И. Ленин юбилейини
муносиб меҳнат совгалари тай-
ёрлаган ҳолда кўтиб оладилар.

Ш. СУЛАЙМОНОВ,
Тахтақўй райондаги
К. Маркс нолий совхоз-
нинг директори.

ДАЛА ИШЛАРИНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК!

Ўзбекистон ССР областларида баҳорги экиш учун ер қайдам,
баҳорги дон ва беда экишини бориш тўғрисида 1969 йил 26 мартга
бўлан

МА Ъ Л У М

(Минг гектар ҳисобидо)

Биринчи стун — областлар, иккинчи стун — план бўйича қайдаланиш зарур бўлган ер; учинчи стун — жами қайдаланган ер; тўртинчи стун — шу жумладан бир кунда қайдаланган ер, бешинчи стун — баҳорги дон экиш; олтинчи стун — жами олинган дон; еттинчи стун — шу жумладан бир кунда олинган дон, саккинчи стун — беда экиш; пининчи стун — жами олинган беда; ўнинчи стун — шу жумладан бир кунда олинган беда.	207,7	174,60	0,18	46,8	0,81	0,06	12	0,19	—
Тошкент	322,3	262,62	0,02	71,5	3,71	0,65	19,2	0,07	0,03
Фарғона	222,9	39,01	0,17	4,8	—	—	9,1	4,56	0,06
Наманган	151	91,03	—	7,8	0,40	—	5,5	3,67	—
Андижон	204,6	92,79	—	1,8	0,59	0,03	6,5	2,77	0,03
Самарқанд	234	126,61	—	133,1	8,21	—	13	2,67	—
Бухоро	108,9	148,05	—	10,1	1,34	—	10,5	7,06	—
Қашқадарь	148,8	116,55	—	70,9	13,21	—	8,3	1,85	—
Сурхондарь	153	111,53	0,79	32,8	8,58	1,13	8	3,67	0,36
Хоразм	131	—	—	4,8	—	—	6	—	—
ҚАССР	164,8	26,90	0,50	10	—	—	10	—	—
Республика бўйича:	2109	1189,69	1,66	394,4	36,85	1,87	108,1	20,21	0,48

Ўзбекистон ССР областларида шўр ювишини бориш тўғрисида
1969 йил 26 мартга бўлан

МА Ъ Л У М

(Минг гектар ҳисобидо)

МАЪЛУМОТ			
(Минг гектар ҳисобида)			
(Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — шўри ювишини зарур бўлган майдон; учинчи стун — шўри ювилган майдон; тўртинчи стун — шу жумладан бир кунда шўри ювилган майдон).			
Самарқанд	3	3,4	—
Сирдарё	59	59,3	—
Наманган	30	21,7	0,5
Қашқадарё	11	4,4	0,3
Тошкент	1	0,4	—
Андижон	9	3,5	0,2
Бухоро	220	84,2	4,4
Хоразм	462	130,8	10,7
Фарғона	149	36,5	2,4
ҚАССР	385	90,9	2,5
Сурхондарё	23	2,3	—
Республика			
ССР	1250	427,4	34,6

ПРОЛЕТАР ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗМИНИНГ ЛЕНИНЧА БАЙРОҒИ ОСТИДА

КОМУНИСТИК ИНТЕРНАЦИОНАЛ ТАШКИЛ ТОПАНЛИГИНИНГ
50 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ИЛМИЙ СЕССИЯ

Илгари хабар берилганидек, илмий сессияда КПСС Марказий Комитети Сийосий бюросининг асосий, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. А. Суслов қисқача кутти сўзлади.

М. А. СУСЛОВ НУТҚИ

Шу кунларда, деди ўртоқ М. А. Суслов, бутун ер юзидagi коммунистлар, социализм, демократия ва тинчлик идеяларини кадрловчи барча меҳнатчилар халқаро революцион ҳаракат тарихидagi гоят катта воқеа — Коммунистик Интернационал ташкил топган кунининг 50 йиллигини нишонламоқдалар.

Маълумки, бу воқеа Коммунистик Интернационалнинг улуғ Лениннинг бевосита раҳбарлигида Москвада бўлиб ўтган Биринчи конгрессида 1919 йил 4 март кунини содир бўлган эди.

Коммунистик Интернационалнинг ташкила этилиши тарихий жиҳатдан зарур ва қонуний бўлган эди. Ишонил қайталикдан ҳужумкорликдаги социализм галабаи сари тубдан бурилиш, исёв боплаган, жаҳон майдонига ҳам, дунёдаги кўпчилик мамлакатларда ҳам синфий кураш жуда шиддатли шаклда олиб борилаётган бир шароитда революцион пролетар курашининг эҳтиёжлари шуни тақозо қилган эди. Шундай бир вазиятда ишчилар ҳаракатининг интернационалистик ҳаракатини имкон, борица тезроқ қайта тиклашди, бу ҳаракатни бирдамликнинг пухта воқеалари билан жипслаштиришди. II Интернационалнинг ишчилар синфига шармандаларга ҳиёнат қилганлигининг ҳалокатли оқибатларини баргараф этишни революционерлардан турмушининг ўзи талаб қилар эди.

Ишчилар ҳаракатининг халқаро бирлигини тиклашди, оппортунистлардан ҳоли бўлган чинакам революцион интернационализм, янги тилдаги халқаро ташкилотни тузайлик, — деб Ленин ва болшевикларнинг барча интернационалист революционерларга қилган оташин даъвати бутун дунёда янграб эшитилди. Бунинг учун, деб таъкидлади Ленин, «Пролетар революцион ҳаракатининг оппортунизм билан алоқасини батамом узиш йўлида кут билан иш» олиб бориш зарур эди. Ленин ва болшевиклар империалистик урушга қарши, социал-шовинистларга ва центристларга қарши кураш ширлари остида бошқа мамлакатлардаги революцион интернационалистларни ўз атрофларига жипслаштира бошладилар. Революцион интернационалистларнинг мустақамлашган бораётган гуруҳларини Ленин шаклланди бораётган Коммунистик Интернационалнинг куртакларига деб атади. Владимир Ильич интернационалист коммунистлар ўзганини тўлаб, жипслаштириш-ш юксатдан жуда катта иш олиб борди, кейинчалик ана шу ўган Коммунистик Интернационалнинг биринчи гишларини қўйди. Янги халқаро революцион таърибни умумлаштириш асосида марксизм ижодий ривожлантирган Ленин Коммунистик Интернационалнинг гояли-назарий платформасини ҳамда жаҳон Коммунистик ҳаракат стратегиясини ва тактикасининг туб масалаларини ишлаб чиқди.

Россидаги Улуғ, Октябрь социалистик революцияси инсониятнинг капитализмдан социализмга ўтиш дариини очиб берди, капитал мамлакатлардаги революцион ишчилар ҳаракатини ҳамда мустамлакалардаги миллий озодлик курашини ривожлантиришга жуда катта таъсир қилди. Октябрнинг улуғ намунасида руҳланиш миллион-миллион меҳнатчилар революцион курашга олдандилар. Бир қанча мамлакатларда, жаҳон Коммунистик партиялар алуғда келма бошладилар, коммунистларнинг халқаро ташкилотини тузишга иштирок қиладиган кучлар борди. Унинг бутун қаҳрамонона тарихи революцион гайрат ва шижоат билан тўлиб-тошган бўлиб, жаҳон революцион жараёнини ривожлантиришга қўмаклашшига қаратилган эди.

XX асрнинг қарийб чорак қисми мобайнида иш курган ҳамда Маркс билан Энгельс, I Интернационал ва Партик Коммунистик ўтмиш авлодларнинг барча революцион пролетар курашчиларини илгари еттирган Коммунистик Интернационал жаҳон революцион жараёнида, халқаро ишчилар ва коммунистик ҳаракатини юксалтиришда тарихий роль ўйнади.

Коммунистик Интернационал марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализм байроғини ба- ланда кўтарди, революцион таъ- лмотин оппортунист унсурларни сохталаштиришдан қатъий ту- риб ҳимоя қилди.

Коммунистик Интернационал пролетарларни чинакам ре- волюцион марксизм-ленинчи пар- тиялар қилиб жиплаштириш со- ҳасида жуда катта иш қилди; у ана шу партияларни Ленин таъ- лимоти билан қуроллантирди ва шу тариқа янги тарихий шароит- да марксизмин ривожлантирувчи революцион таълимот бўлган ленинизмни халқаро ишчилар ҳа- ракати билан бириштирди.

Коммунистик интернациона- лизмнинг революцион гайрат ва шижоатини учун курашда компар- тияларнинг улуғ авангардлик роли ни ҳамisha таъкидлаб турди. Коммунистик Интернационалнинг II конгрессида «Пролетар револю- циясида Коммунистик партиянинг роли тўғрисидаги масала юзаси- дан қабул қилинган резолюция- да бундай дейилган: «Пролетар- гаришга муайян қатъий маъсу- дари ва ички сиесатда ҳам, таш- қир сиесатда ҳам яқин фурсатда қандай ҳаракат қилиш юзасида- н конкрет ишлаб чиқилган програм- мага эга бўлган, уштан ва сичал- ган партия раҳбарини қилган тақдирларига сиесий ҳокимиятни қўлга киритиш тасодурий воқеа бўлиб қолмайд, балки узоқ давом- этидиган коммунистик курашнинг дебочаси бўлиб хизмат қи- лади».

Коммунистик Интернационал, деб сўзида давом этди М. А. Су- слов, коммунистик партияларни мустақамлаш учун курашда комму- нистик ҳаракатнинг атоқли ар- бобларидан иборат бутун бир ав- лодни тарбиялаб юлга етказдики, улар коммунистик ҳаракат назар- ини кўчириш, революцион гай- рат-шижоатини ва ишчилар синф- ий манфаатларини ҳимоя қилиш- даги чексиз матонатинг жойли тиласи бўладилар.

Ўз замонадаги синфий кураш- нинг марказида турган Комму- нистик Интернационал шу кураш- ни ишчилар синфи, барча меҳнатчилар, барча маълумлар манфаатларини қўлаб, қўй сани раҳбарлик қилди. У, ҳамма на- тижализмига, фашизмга, мустам- лака алуғи ва империалистик урушга қарши энг қатъий ва из- чили курашчи бўлиб майдонга чиқди.

Коммунистик Интернационал биринчи социализм мамлакат, капиталистик мамлакатлардаги революцион ишчилар синфи ва маълум халқлар миллий озодлик ҳаракатининг ўзаро яқин иттифо- да бўлиши учун муттасил ҳар- кат қилди. У, ҳамisha революци- он жараёни ижтимоий тарқатиш- ни ҳамда курашчи баҳамжи- ҳат ҳаракат қилувчи чинакам жа- ҳон жараёни эканлигини тушуниб, шунча асосланиб иш қилди, бу- нда биринчи социализм мамлака- тини Коммунистик Интернационал ана шу тарқатишнинг асосий негизи, деб билди. Коммунистик Интернационал СССРдаги социал- лизм куралишини совет халқи- нинг асосий вазифаси деб билги- нга қолмасдан, шу билан бирга халқаро ишчилар синфи револю- ция кураши муваффақиятлари- нинг энг муҳим омил, деб ҳам билди.

Коммунистик Интернационал Ленин васиятларига амал қилиб, мустамлака ва ярим мустамлака халқларининг миллий озодлик ҳаракатини жаҳон социализм революциясининг таркибий қисми деб билди, унга жуда катта аҳа- мият берди. Коммунистик Интер- национал миллий озодлик кура- шининг энг муҳим проблемалари- ни ўз конгрессида империали- змга қарши кураш умумжаҳон стратегияси масалалари сифидаги муҳомада қилди.

Марксизм-ленинизм Комму- нистик Интернационал ва унга қирган партияларнинг ҳамisha йўлини юлдўз бўлди. Коммуни- стик Интернационал ўзининг на- зарий куралини доимо ўткирлаш- тириб борди. У социал-демократ- ларнинг буржуазия билан қилиш- шувчилик сиесатига қарши, уш оппортунистларнинг революцион назарияга реформизм руҳини, буржуа идеологиясига, социал- шовинизмга нисбатан муросасо- злик руҳини киритиш йўлидаги уришларига қарши тинимсиз кураш олиб борди. Айна вақтда Коммунистик Интернационал ре- волюцион пролетариатнинг яқин- ланиб қилишга ёки палла-партиш ҳаракатларга маҳкум утқиш сек- танчилигига ва «догматизмга, «сўла» доктринабозчиликга, тур- тунма майда буржуа авантюри- стик назарияларга зарба берди турди. Коммунистик Интерна- циналнинг компартиялар ари ишчилар синфи бирлиги учун, ягона халқ фронтини алуғда келтириш учун курашга руҳлани- турган VII конгресс айна вақт- да «сўла» сектанчилигини ва до- гматизмин тақид қилишнинг до- ққи намунасини ҳам қўрсатди.

Коммунистик Интернационал аъёналари изидан бораётган марксизм-ленинчи партиялар ўн- г

ва «сўла» оппортунизмга қарши, буржуа ва майда буржуа миллат- чилигига қарши, марксизмдан ҳар- кандай чекинишларга қарши до- мо кураш олиб бормоқдалар. Тинчлик, демократия, миллий мустақиллик ва социализм учун курашда улар эришадиган муваф- фақиятларнинг зарур шартин ана шулардан иборат.

Коммунистик Интернационал миллий ўзига ҳослини бўрттириб қўрашчи хатарли эканлигини таъкидлаб, коммунистик ҳаракат- даги интернационал, муштарак парсалар миллий ҳуесийларга, ўзига ҳосликка аид эмас, балки ана шу ҳуесийларнинг тарихий жиҳатдан ўз йўлига оладан, деб қайта-қайта қўрашди. Муш- тарак интернационал, вакифлар айрим мамлакатларнинг миллий жиҳатдан ўзига ҳос шароитлари- да, ҳаракатининг миллий жиҳатдан конкрет шаклларидагина амалга оширилиши мумкин.

Коммунистик Интернационал Коммунистик партияларнинг ин- тернационал бурчини таърифлаб, бу бурч халқаро ишчилар ҳара- катининг муштарак манфаатларини ҳамма нарсдан юқори қўйишдан, муштарак мақсадлар учун кураш- да гоят яқин қардошларга ҳажроқ- қилиш амалга оширишдан иборат, деб таъкидлади.

Марксизм-ленинизм байроғига, пролетар интернационализм и- принципларига сароқат империали- змга қарши курашда Коммуни- стик Интернационал эришган бую- му муваффақиятларнинг тарови бўлди. Ана шу сароқат комму- нистик ҳаракатини тош-метинден мустақамлашди, унга забардаст гайрат ва соҳибқадимлик бахш этди, коммунистларнинг бутун дунёдаги нуфузини оширишга ер- дам берди.

Шу тариқа Коммунистик Ин- тернационалнинг фаолияти жаҳон Коммунистик ҳаракатини замона- нинг энг мўтабар синфий кучига айлантириш йўлидаги жуда муҳим босқич бўлди. Биз, ҳозирги замон коммунистлари, Коммунистик Ин- тернационал меросидан, таъриб- баданга ва анъаналаридаги ҳам- ма энг яқин нарсаларини давом эттиришга ва ривожлантиришга ҳаракат қилмоқдамиз.

Коммунистик Интернационал фаолиятида, шубҳасиз, ҳаётлар ҳам содир бўлди, деди сўнгра М. А. Суслов. Коммунистик Ин- тернационал айрим партиялар иш қўраётган миллий шароитлар- нинг таърибларини баъзан турри ҳисобга ола билмади ва шу сабаб- дан айрим ҳолларда унчалик асо- ланмаган тасвирлар берди. Соци- ал-демократия энг катта хавф, шу сабабдан муайян даража зараринг асосий тигини унга қарши қар- нини тўғрисидаги темиз асосиз бўлиб, бу нараса аслида сектан- тизм.

Б. Н. ПОНОМАРЕВ доклады

Социализмнинг ишчилар ва бу- тун революцион ҳаракатининг бир- нингдан кейинги даражаси кескин жангларда қўлга киритган жаҳон- шумул тарихий галабаларни, деб таъкидлади доклады. Ярим ас- р муқаддам В. И. Ленин таълибу- си билан таъкид этилган Коммуни- стик Интернационал фаолияти би- лан ҳамбарчас боғланган.

Докладыни Коммунистик Интер- националнинг коммунистик ҳара- кат фаолиятининг турли соҳалари- га қўшган ижодий ҳиссасини ба- тафсил таърифлаб беради.

Назария соҳасида Коммунистик Интернационал Октябрдан кейин- ги янги дариинг моҳиятини ва қонунийларини атрофлича ана- лиз қилиб берди, жаҳон революци- он жараёнида социализмнинг аҳа- мияти ва ролини очиб берди, ка- питализм умумий кризисининг ил- мий концепциясини ишлаб чиқди. Шу асосда Коммунистик Интерна- цинал социализм революция ва пролетариат диктатураси назария- сини бойитди, капиталистик мам- лакатлардан ишчилар синфининг янги революцион имкониятларини кўрсатиб берди, миллий озодлик ҳаракатининг ривожланиш мамла- катлардаги пролетариат кураши билан қўшиб бориш масаласини амалий йўсида ўртага қўйди. Коммунистик Интернационал марксизм-ленинизмнинг уруш ва тинчлик тўғрисидаги таълимотини янда ривожлантирди, жаҳон урушларининг олдини олиш учун кураш программасини асослаб бер- ди.

Гояли-ташқили соҳада Комму- нистик Интернационалнинг энг асосий хизмати шундан иборат бўлдики, социализм ўзгаришлар- га раҳбарлик қила оладиган, омма- нинг революцион ҳаракатига бош бўла оладиган янги тилдаги про- летар партияларини тузди. Ўзи энгизил революцион ташкилот бўл- ган Коммунистик Интернационал коммунистик партияларни маркс- изм-ленинчи таълиқларини принцип- лар билан қуроллантирди, уларга ре- волюцион ва интернационализм руҳини сингирди. Коммунистик Интернационал қардош партиялар- ни омма орасида тинимсиз иш олиб боришга, асримизнинг барча озоодлик ва тарқаткич ҳаракатла- ри билан жанговар бирдам бў- лишга йўлаб турди.

Стратегия ва тактика соҳасида

чилини олиб борди. Бахтга қар- ши, Сталин шахсига сингирининг оқибатлари ҳам кейинги йилларда Коммунистик Интернационал фао- лиятига салбий таъсир қилди. Ле- нин Коммунистик Интернационал- нинг тарихий йўлига умуман баҳо берилганида, унинг асло таъроф- лаб бўлмайдиган ҳаётларини у баъжарган жуда катта ажойиб роль билан, унинг халқаро ишчилар ҳа- ракатини ва бутун революцион ҳаракатни янги, тарих ҳам юксак босқичга кўтарганига билан ҳеч бир таққослаб бўлмади.

Шу нараса таъйинидики, Комму- нистик Интернационалг ҳос бўл- ган алоқа формалари ҳозирги шароитларда Коммунистик партиялар интернационал алоқасининг фор- маларига мос келмайдди. Ҳозирги вақтда Коммунистик партиялар ўз мамлакатларида ва жаҳон маъдо- нида батамом мустақил куч сифа- тида иш қўроқдалар.

Коммунистик партияларнинг ўза- ро интернационал алоқалари ва уларнинг синфий душманга қарши биргаликда олиб бораётган кура- шини координациялаш ишлари ҳа- зирги вақтда икки томонлама ва кўп томонлама учрашулар, мас- таҳлатлашулар йўли билан ҳал қилинмоқда. Халқаро кенгашлар Коммунистик партияларнинг энг муҳим интернационал алоқа шак- лидир. Ҳозирги вақтда Коммуни- стик партиялар янги халқаро итти- фактлар таъйирламоқдалар, бу кенгаш- империализмга қарши кураш ва- зифаларини белгилаб бериши ва коммунистларнинг, империализмга қарши барча кучларнинг ана шу курашдаги ҳаракат бирлигини мустақамлашга лозим.

Коммунистик ҳаракат бирлиги- ни мустақамлаш, шу ҳаракатда- руй берган қийинчиликларни бар- гараф қилишни, дейди сўнгра Б. Н. Пономарев, М. А. Суслов, замон тақозо қилмоқда. Бундай бирли- ки марксизм-ленинизм, пролетар интернационализмнинг мустақам- ланиш асосидикина рубига қи- лиш мумкин. Коммунистик Интер- националнинг таърибига, комму- нистик ҳаракатининг бутун тартиб- баси шундай деб таъкид беради. Ўзининг интернационал масъули- ятининг яхши тушуниш КПСС со- циализм ишнинг, барча мамла- катлар меҳнатчиларни қардошлар- ни ишнинг таънаси бўлиди халқаро коммунистик ҳаракат бирлигини мустақамламоқ учун қўш-гайратларини аймайди.

Яқини халқаро Коммунистик ҳаракатнинг марксизм-ленинизм, пролетар интернационализм и- м принциплари негизиди жипслиги!

КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев Коммунистик Интернационалнинг тарихий аҳамияти тўғрисида доклады қилди.

МОСКВА, 1919 йил, март. В. И. Ленин Кремлда Коминтерннинг I конгрессида нутқи сўзламоқда.

Коммунистик Интернационал коллектив марксизм-ленинчи таъриб- ларнинг чинакам маркази бўлди, халқаро революцион таъриб ва шу ерда доимо оммалаштирилиб бу- тун ҳаракатнинг мулкига айланти- риб берилди, янги назарий ҳуло- салар, янги кураш ширлари, янги таъкид гойлар шу ерда таърифлаб берилди. Коммунистик Интернаци- онал марксизм-ленинизм назария- сини коллектив бўлиб ишлаб чи- қилишнинг ажойиб анъанасига асос созди.

Партияни тузишнинг ленинча гояли-ташқили асослари шу пар- тиялар ҳаётини кучи ва жанговар- лик қобилиятининг майдонидир. Шу асосларни бирон-бир шаклда буюш Коммунистик партиянинг раҳбарлини ролни буюшатиришда, капитал мамлакатлардаги проле- тариат позицияларини пугутдан негизлашга, социализм галаба- ларини қўришга олиб боришни коммунистик ҳаракат таърибига қўрашди. Ленинча принциплари учун кураш ҳозирги замон шароит- ига ҳам аниқлаб бўлиб қўлаётган- ларини равшан.

Коммунистик Интернационал- нинг сиесий ва гояли меросига чинакам коммунистик партияларнинг руҳида эҳтиёткорлик, зўр ман- фаатдорлик билан муносабатда бў- лиш марксизм-ленинчи ҳаракат Коммунистик Интернационалнинг фаолияти учун тинимсиз кураш олиб боришни, ривожланишга ва сектанчиликка нисбатан муроса- тизм бўлишнинг, ўн ва «сўла» фран- циячилар ва инфоқчиларга, мил- латчиликка ва бу оқилларни комму- нистик ҳаракатга қабул қил- дириб олиш йўлидаги ҳар қандай уришчиларга кескин зарба бериш талаб қилди. Интернациона- лизм марксизм-ленинчиликнинг мил- лий жиҳатдан чекланган шакла- ларини истисно қилди, у партиялар фаолиятининг турли, хилма-хил шароитларига ягона марксизм- ленинчи таълимотини таътиб қи- лишни тақозо этди.

Интернационализм янги жаҳон урушининг олдини олиш учун, халқаро кескинлигини қоматиш учун, халқларнинг тинчлиги ва ҳавфсизлиги учун коммунистлар- нинг изчил бўлиб, биргаликда иш- тиш кураш олиб боришларини тақ- тозо қилди.

Ягона ташқилий раҳбар марказ бўлмаган ва бўлиши ҳам мумкин бўлмаган шароитларда Коммуни- стик партиялар интернационал бир-

лиги бўлиб қолмоқда. Ҳозирги замон революцион ҳа- ракатининг асосий омил ва реал мавжуд бўлган социализм галаба- ларини ҳар томонлама ҳимоя қи- лиш интернационалистик сиесат- нинг ақрабмас қисимидир. Шу му- носабат билан аввало социализмнинг мамлакатларининг ўзиди қардош партиялар зиммасига энг муҳим вазифалар тушди. Шу билан бир- га социализмнинг ҳимоя қилиш ко- мунистик ҳаракат барча отрядла- рининг ҳам муҳим вазифаси бў- либ, бу вазифанинг ҳал этилиши революцион курашнинг муштарак манфаатларига мос бўлиб тулишии ўз-ўзидан равшан.

Сўнгра, жаҳон социалистик сие- темаси, халқаро пролетариат ва миллий озоодлик ҳаракатининг бир- дамлиги ва ўзаро мададкорлиги, озоод бўлган халқларнинг иқтисо- дига ва сиесий мустақиллигини мустақамлаш ишда уларга бери- лаётган ердам амалдаги интерна- циналларнинг ўзидир.

Бизнинг партиямиз қардошлар- ча бирдамлик принципларига ама- л қилиб, ўз тарихининг ҳамма бос- қичларида барча коммунистларга, империализм билан курашадиган барча кишиларга мадад ва ердам берди келди ва ҳозир ҳам уларга ердам ва мадад бермоқда.

Интернационализм халқаро ко- мунистик ҳаракатнинг марксизм- ленинизм принципларини асосиди қилиш учун тинимсиз кураш олиб боришни, ривожланишга ва сектанчиликка нисбатан муроса- тизм бўлишнинг, ўн ва «сўла» фран- циячилар ва инфоқчиларга, мил- латчиликка ва бу оқилларни комму- нистик ҳаракатга қабул қил- дириб олиш йўлидаги ҳар қандай уришчиларга кескин зарба бериш талаб қилди. Интернациона- лизм марксизм-ленинчиликнинг мил- лий жиҳатдан чекланган шакла- ларини истисно қилди, у партиялар фаолиятининг турли, хилма-хил шароитларига ягона марксизм- ленинчи таълимотини таътиб қи- лишни тақозо этди.

Интернационализм янги жаҳон урушининг олдини олиш учун, халқаро кескинлигини қоматиш учун, халқларнинг тинчлиги ва ҳавфсизлиги учун коммунистлар- нинг изчил бўлиб, биргаликда иш- тиш кураш олиб боришларини тақ- тозо қилди.

Ягона ташқилий раҳбар марказ бўлмаган ва бўлиши ҳам мумкин бўлмаган шароитларда Коммуни- стик партиялар интернационал бир-

ВАЛЬТЕР УЛЬБРИХТ нутқи

Учтинчи Коммунистик Интерна- цинал Биринчи Интернационал таъсис этган ва қайси миллатга мансуб эканлигиндан қатъи назар барча ишчилар онига қардош- ларга бирлашш зарурлигини ет- қилган Карл Маркс билан Фри- дрих Энгельс ишчин янги шароит- ларда янада юксак босқичда да- воми аттирди, деди ўз нутқида В. Ульбрихт. Айна вақтда Ко- мунистик Интернационал Икинчи Интернационалнинг ичкидаги оппортунизмга қарши курашда Ленин раҳбарлигида Россия билан болшевиклар партияси, Герма- нияда Карл Либнехт ва Роза Люксембург раҳбарлигидаги «Спартак союз», бошқа мамла- катлардаги ташкилотлар ва гуру- ппалар вужудга келтирган шонли революцион анъаналарини давом эттирди.

Бу анъаналар аввало милля- тизмга қарши кураш, империали- стик урушларга қарши кураш, пролетар интернационализм анъ- аналари эди. Ишчилар синфи им- периалистик давлатлардаги ҳум- рон синфларнинг таралчилик ва босқинчилигини иборат миллат- чилигига пролетар интернациона- лизмин қарама-қарши қўйди.

В. Ульбрихт империалистик уруш сиесатига қарши В. И. Ле- нин олиб борган курашга батаф- сил тўхталиб ўтди. В. Ульбрихт халқаро коммунистик ҳаракатнинг шаклланиши Владимир Ильич Ле- ниннинг фаолияти, унинг ми- литаризмга ва империализмга қарши урушларга қарши. II Ин- тернационал раҳбарларининг со- циал-шовинизмга ва центризмга қарши ишчи тилдаги революцион партия учун олиб борган кураши билан ҳамбарчас боғланганлигини уқтириб ўтди. Ленин Коммуни- стик Интернационалнинг назарий ва сиесий асосларини ҳар тараф- лама ишлаб чиқди. У халқаро ишчилар ҳаракатиди революци- он марксизм кучларини жипслаш- тириш учун тиймай курашди.

Учтинчи Коммунистик Интерна- циналнинг тарихий вазифаси халқ- аро ишчилар ҳаракатини маркс- изм-ленинчи бўла беришдан иш- тирок қилиш, марксизм-ленинчи партия- ларни тузишдан ва уларни бирга- ликдаги кураш учун мустақам- жипслаштиришдан иборат бўлди.

Докладыни Коммунистик Интер-

националнинг янги шакллари, улар ўртасидаги муносабатларининг янги шакллари вужудга келди ва ривожланимоқда. Коммунистик ва ишчи партиялар икки томонлама ва регионал учрашулардан, халқ- аро кенгашлардан негиз суратда фойдалланимоқдалар. Шу кенгашлар ҳозирги замоннинг ақтуал масала- ларни юзасидан ва империализмга қарши, тинчлик, демократия ва социализм учун курашдаги муштарак позицияларини ишлаб чиқиш масалалари юзасидан тегиш хуку- ли ва мустақил партиялар қараш- ларини ўзаро меълибмоқ олишнинг таъбиий шакли бўлиб қолмоқда.

Ҳозирги вақтда коммунистик ҳаракат муҳим воқеа арасида ту- рибди — қардош партияларнинг янги негизини қайиришга тай- бергарлик ишчи иқтисоди етказил- моқда. Бу негиз ҳозир коммуни- стик ҳаракат олдида турган энг зарур проблемани қараб қилишга — «Ҳозирги босқичда империали- змга қарши кураш вазифалари ҳамда коммунистик ва ишчи пар- тияларнинг, барча антиимпериали- стик кучларнинг ҳаракат бир- лиги» деган масалага бағишлана- ди. Дунёдаги қичал ва хатарли вазият коммунистлардан ўз сабаб- ларини жипслаштиришнинг ва ҳуш- берлигини оширишнинг, ишчилар сиффининг, барча меҳнатчилар- нинг куч-гайратларини сафарбар қилишнинг, империализмнинг агрес- сив режаларини чиппакига чиқара оладиган кенг қўламоқда антиим- периалистик фронтни вужудга кел- тириш талаб қилмоқда.

Биз жаҳон революцион таъриб- басини тағин ҳам чуқурроқ ва тўлиқроқ ўрганим, пролетар ин- тернационализм байроғини, яна- ла бааладор «йтароқ» ва комму- нистик ҳаракат бирлигини муста- қамлаш йўлида янги куч-гай- ратлар сарфламоқ учун. Коммуни- стик Интернационалнинг ақлиқ йиллигини ишончқомдамиз. Биз коммунизм таънасида йўлда ҳа- зирги замонадаги улуғ социал жанг- ларда коммунистик ҳаракатнинг жанговарлик курашнинг ошироқ учун Коммунистик Интернационал- нинг ақлиқ йиллигини нишон- ламоқдамиз.

Вальтер Ульбрихт «Коммуни- стик Интернационал империалистик урушга ва фашизмга қарши ку- рашда» деган мавзуда доклады қилди.

националнинг принциплари ва тактикаси тўғрисида таъриб, буржуазия диктатурасини ағдариб ташлаш ва пролетариат диктату- расини ўрнатиш йўлидаги рево- люцион курашга ишчилар синфи- ни, камбағал деҳқонларни ва про- грессив ариларни жалб этишни Коммунистик Интернационал биринчи кунларданон ўзининг асо- сий мақсди, деб ҳисоблаганди. Коммунистик партияларни меҳнатша- лар ўртасида таъсир кучли омма- вий, революцион марксизм-ле- нинчи партияга айлантириш учун ик- ки шарт мавжуд бўлиши, яъни, биринчидан, ишчилар синфи ўрта- сида уни курашдан қатъийтан учун буржуа агентлари сифида ҳаракат қилган наущийчиларнинг пентизмизига қарши принципий кураш олиб бориш; иккинчидан, коммунистик ҳаракатнинг ўз ичи- да ишчилар оммасининг галаба- ларига жуда ҳам тўқинилик қи- либ турган сўл сектантлик май- лларини баргараф қилиш керак эди. Ленин «Коммунизмда бола- ларга

